

Skolverket
Box 4002
171 04 Solna

Datum
2022-05-09

Vår referens
Anna Libietis

Dnr
2022:55

Remissvar remissomgång 1 ämnes-betygsreformen för gymnasieskolan

Företagarna har valt att yttra sig över rubricerad remiss och får anföra följande.

Nedan följer Företagarnas synpunkter. De förslag som inte kommenteras har Företagarna inga invändningar mot.

Om Företagarna

Sedan 1990 har 4 av 5 nya jobb skapats i små och medelstora företag. Sammantaget arbetar ca 1,9 miljoner personer i företag med högst 49 anställda, vilket gör de små företagen till de enskilt största arbetsgivarna i Sverige. Småföretagen och deras anställda står för de största skatteintäkterna på kommunal nivå.¹ Svensk välfärd är beroende av duktiga entreprenörer och tillsammans utgör de en väsentlig del av den svenska ekonomin.

En förutsättning för att småföretagen ska kunna fortsätta anställa och bidra till vårt gemensamma välbefinnande är att dagens unga ges möjligheter att bli nästa generations företagare och att företagen har tillgång till rätt kompetens. Svårigheten att hitta lämplig arbetskraft är företagets största tillväxthinder och inom många branscher väntas bristen bli alltmer alarmerande i framtiden.²³ Grundskolan har ett viktigt uppdrag i att förbereda dagens elever inför det framtida arbetslivet, som för allt fler kommer att innebära att arbeta i ett företag eller att själv bli företagare.

Dagens unga kommer att mötas av ett arbetsliv där arbetsgivarnas behov av kompetens är föränderligt och där kunskap utanför kärnämnen riskerar att snabbt bli föråldrad. Avgörande för att eleverna ska stå väl förberedda inför vidare studier och inför klivet ut på arbetsmarknaden är därför att grundskolan, utöver goda kunskaper i kärnämnen, har ett tydligt uppdrag att rusta dem med nyckelkompetenser som kreativitet, initiativrikedom och problemlösningsförmåga samt med förmågan att lära nytt. Med andra ord med kompetenser som ryms inom området entreprenörskap.

Företagarnas inställning

Företagarna välkomnar Ämnesbetygsutredningens och Skolverkets mål att ersätta kursbetyg i gymnasial utbildning så att elever bland annat ska få längre tid för att hinna fördjupa sig i ett ämne innan det slutgiltiga betyget sätts.

Ett förbisett område är emellertid entreprenörskap och företagande. Gymnasieskolan har enligt läroplanen ett tydligt uppdrag att låta alla elever på samtliga program utveckla kunskaper i entreprenörskap och företagande. Detta är viktiga komponenter för ökad anställbarhet, företagande och försörjning på dagens arbetsmarknad. Vi ser med oro på risken att ämnesbetygsreformen späder ut och försvagar färdigheter i entreprenörskap och företagsamhet genom alltför teoretiska mål i

¹ <https://www.foretagarna.se/politik-paverkan/rapporter/2021/valfardsskaparna-2021/>

² <https://www.foretagarna.se/contentassets/4e37717257e24616a119b9a56391a03b/smaforetagen-och-jobben-final.pdf>

³ https://www.scb.se/contentassets/3fbf2376d5aa43d6a8c52b7911bd3f59/uf0515_2020i35_br_am85br2101.pdf

utbildningen. Det är viktigt att unga människor får utveckla entreprenöriella förmågor genom praktisk handling, varvat med teori.

Forskning visar att de elever som fått träna sitt entreprenörskap i praktiken, under skoltid, senare i livet får högre lön, har lägre arbetslöshet och är i större utsträckning benägna att starta eget. Forskningen visar att erfarenheterna gör stor skillnad, både för individen och för samhället.

Läroplanen är tydlig med att alla elever har rätt till en utbildning som främjar entreprenörskap och företagande. Vi anser att sådana färdigheter inte kan erhållas genom enbart teoretisk utbildning utan också kräver praktisk utbildning i entreprenörskap.

Stärkta satsningar på entreprenörskap och samverkan genom hela grundskolan

Arbetsmarknadskopplingen och utvecklingen av relevanta förmågor bör systematiseras och löpa som en röd tråd genom hela grund- och gymnasieskolan, varför det bör ställas krav på att skolhuvudmän ska ta fram handlingsplaner för entreprenörskap och samverkan. För att inte riskera att bli hyllvärmare, bör handlingsplanen följas upp som en del i det systematiska kvalitetsarbetet. För att säkerställa likvärdighet och minimera den administrativa bördan för såväl huvudmän som skolledare och lärare bör Skolverket uppdras att, i samråd med relevanta organisationer, ta fram mallar och checklistor som stöd för planering och genomförande samt sprida lärande exempel. Huvudmännens planering respektive genomförande av aktiviteter bör ske i samverkan med befintliga organisationer med upparbetade arbetssätt och goda kontakter med arbetslivet.

För att huvudmännen långsiktigt ska kunna prioritera tid, engagemang och kostnader för ändamålen bör regeringen införa tydliga ekonomiska incitament, exempelvis genom att befintligt statsbidrag för entreprenörskap och entreprenöriellt lärande i skolan utökas samt att krav ställs på att insatserna ska omfatta samverkan med näringslivet. Det ekonomiska stödet bör användas för att samarbeta med relevanta organisationer.

Erbjud ämnet Entreprenörskap på samtliga gymnasieprogram

Samverkan med näringslivet samt entreprenörskap, företagande och innovationstänkande är avgörande inslag i gymnasieskolan, men dagens styrdokument ger inte tillräcklig eller likvärdig effekt.⁴ För att gymnasieskolan ska ha reell möjlighet att förverkliga sitt uppdrag föreslår vi därför att ämnet Entreprenörskap och/eller ämnet Entreprenörskap och företagande, ska vara erbjudas på samtliga gymnasieprogram och inom sammanhållen yrkesutbildning på kommunal vuxenutbildning.

Det är därtill viktigt att ämnet Entreprenörskap blir programgemensamt på Teknikprogrammet, Estetiska programmet, Bygg- och anläggningsprogrammet, Restaurang- och livsmedelsprogrammet, El- och energiprogrammet samt Industritekniska programmet samt att ämnet Entreprenörskap och företagande blir obligatoriskt på Ekonomiprogrammet inriktning ekonomi i enlighet med examensmålen på dessa program.

Fredrik Östbom
Samhällspolitisk chef
Företagarna

Anna Libietis
Utbildningspolitisk expert
Företagarna

---

⁴ <http://mdh.diva-portal.org/smash/get/diva2:1090459/FULLTEXT01.pdf>